

Sygnatura akt III U 429/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 17-07-2015 r.

Sąd Okręgowy w Koninie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia – **SO Elżbieta Majewska**

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Alina Darul

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 17-07-2015 r. w Koninie

sprawy **A. P. w miejsce którego wstąpiła R. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o rentę

na skutek odwołania **A. P.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

z dnia 19.08.2013r. znak: (...)

O d d a l a o d w o ł a n i e.

Sygn. akt III U 429 / 14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 sierpnia 2013 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. odmówił A. P. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, iż wnioskodawca udokumentował w postępowaniu przed organem rentowym 29 lat, 1 miesiąc i 11 dni okresów składkowych oraz 11 miesięcy i 21 dni okresów nieskładkowych.

W dziesięcioleciu poprzedzającym datę złożenia wniosku A. P. nie udowodnił 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych natomiast wymagany okres został udowodniony w dziesięcioleciu od 03.06.2000 r. do 03.06.2010 r. , zatem niezdolność do pracy skutkująca nabyciem prawa do renty winna powstać u wnioskodawcy przed dniem 04.06.2010 r. Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 06.08.2013 r. stwierdziła całkowitą niezdolność do pracy od maja 2012 r. oraz stwierdziła brak niezdolności do pracy przed dniem 04.06.2010 r. Zatem nie zostały spełnione łącznie przesłanki konieczne do przyznania prawa do renty.

Od decyzji tej odwołanie wniósł A. P. domagając się zmiany decyzji i przyznania prawa do renty podnosząc, że zaburzenia w stanie zdrowia odwołującego pojawiły się już w (...) r. , kiedy rozwijająca się choroba – czerniak złośliwy – znajdował się w pierwszej fazie. Druga faza choroby pojawiła się w (...) r. kiedy to nastąpiła faza przyspieszonego wzrostu oraz nastąpiły przerzuty do węzłów chłonnych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P. wniósł o oddalenie odwołania powołując się na argumenty podniesione wcześniej w decyzji.

W toku postępowania przez Sądem A. P. zmarł dnia (...) r. W jego miejsce wstąpiła żona R. P. , która podtrzymała wniesione odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

A. P., ur. (...), posiadał wykształcenie zasadnicze zawodowe, z zawodu był mechanikiem maszyn budowlanych, pracował jako maszynista koparki, betoniarz, pracownik fizyczny na budowie.

W dniu 26 października 2012 r. ubezpieczony złożył wniosek w ZUS II Oddział w P. Inspektorat w K. o przyznanie prawa od renty z tytułu niezdolności do pracy. Do wniosku dołączył dokumenty potwierdzające okresy zatrudnienia i dokumentację lekarską oraz powołał się na dokumenty dotyczące zatrudnienia , jakie zostały dołączone do wniosku o kapitał początkowy.

Na podstawie złożonych dokumentów organ rentowy ustalił, że A. P. udokumentował łącznie 29 lat, 1 miesiąc i 11 dni okresów składkowych oraz 11 miesięcy i 21 dni okresów nieskładkowych, a ostatnim okresem ubezpieczenia wnioskodawcy był okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, który upłynął 14.01.2009 r.

W dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę ubezpieczony nie udokumentował co najmniej 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych, natomiast wymagany okres 5 lat posiada w dziesięcioleciu od 03.06.2000 r. do 03.06.2010 r. W związku z powyższym organ rentowy zwrócił się do lekarza orzecznika ZUS o wydanie orzeczenia celem określenia czy wnioskodawca jest niezdolny do pracy i jakim stopniu oraz czy niezdolność do pracy powstała przed dniem 04.06.2010 r.

Lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 13.12.2012 r. stwierdził, że odwołujący jest całkowicie niezdolny do pracy do dnia 31.12.2014 r., data powstania niezdolności do pracy maj 2012 r. Ponadto lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że brak jest podstaw do orzeczenia niezdolności do pracy przed dniem 04.06.2010 r. Powyższe orzeczenie ubezpieczony otrzymał w dniu 13.12.2012 r. i w terminie 14 dni nie wniósł od tego orzeczenia sprzeciwu do komisji lekarskiej ZUS. Decyzją z dnia 02.01.2013 r. organ rentowy odmówił A. P. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy powołując się w uzasadnieniu decyzji na orzeczenie lekarza orzecznika z dnia 13.12.2012 r.

Od decyzji z dnia 02.01.2013 r. ubezpieczony wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego w Koninie jednak postanowieniem z dnia 06.03.2013 r. sygn.. akt III U 182/13 Sąd ten odrzucił odwołanie.

W dniu 23.05.2013 r. A. P. złożył wniosek do ZUS o ponowne przebadanie celem przyznania renty, powołał się na dokumenty dotyczące przebiegu zatrudnienia jakie złożył przy wcześniejszym wniosku oraz dołączył nową dokumentację lekarską. Jednocześnie odwołujący złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 13.12.2012 r. Po przywróceniu terminu do wniesienia sprzeciwu sprawa została skierowana do komisji lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 06.08.2013 r. uznała A. P. za całkowicie niezdolnego do pracy do dnia 31.12.2014 r. , data powstania niezdolności do pracy maj 2012 r., jednocześnie uznała, że brak jest podstaw do orzeczenia niezdolności do pracy przed dniem 04.06.2010 r. Powyższe orzeczenie stanowiło podstawę wydania zaskarżonej decyzji.

Okolicznością sporną w przedmiotowej sprawie było to czy wnioskodawca jest osobą niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy o emeryturach i rentach z FUS i od kiedy, w szczególności czy niezdolność do pracy powstała w okresach uprawniających do nabycia prawa do tego świadczenia, a więc przed dniem 04.06.2010 r. Ponieważ okoliczność ta wymagała wiedzy specjalnej z zakresu medycyny dlatego też Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych specjalistów : internisty i onkologa.

Na podstawie opinii biegłych Sąd ustalił, że u wnioskodawcy występowały następujące schorzenia :

- czerniak złośliwy skóry z rozsiewem do OUN, kości miednicy Th 11, węzłów chłonnych pachowych wnęki płuca prawego, okolicy okołonerkowej lewej i tkanek pośladków,
- stan po usunięciu czerniaka skóry okolicy skroniowej prawej ((...)r.) , usunięciu węzłów chłonnych szyjnych prawych ((...) r.), radioterapii ((...) r.),
- stan po usunięciu węzłów chłonnych pachowych lewych, guzka tkanek miękkich ściany klatki piersiowej po stronie lewej ((...) r.),
- stan po radioterapii zmian przerzutowych OUN ((...) r.),
- stan po leczeniu celowanym.

U odwołującego rozpoznano w dniu (...) r. czerniaka złośliwego skóry okolicy skroniowej prawej. Mimo operacji radykalnej oraz usunięcia przerzutów do okolicznych węzłów chłonnych z uzupełniającą radioterapią doszło do dalszych rozległych przerzutów , w tym również do mózgu. Z tego powodu A. P. był całkowicie niezdolny do pracy trwale, a ze względu na postęp choroby wymagał też pomocy osoby drugiej. Niezdolność do pracy powstała w maju 2012 r. , kiedy to rozpoznano u wnioskodawcy czerniaka złośliwego. Wprawdzie zmiana barwnikowa w prawej okolicy skroniowej istniała już wcześniej , a w lutym 2012 r. była opisywana przez lekarza rodzinnego jako „kaszak” to brak jest podstaw by uznać, że odwołujący był choćby częściowo niezdolny do pracy przed dniem 04.06.2010 r., gdyż brak jest dowodów na aktywność nowotworową tego znamienia barwnikowego w tym czasie. Tak więc brak jest podstaw do stwierdzenia, że wnioskodawca był osobą niezdolną do pracy przed dniem 04.06.2010 r.

A. P. zmarł w dniu (...) r. Po jego śmierci żona R. P. wstąpiła w miejsce zmarłego do udziału w sprawie i podtrzymywała odwołanie. R. P. podniosła w toku postępowania, iż mąż pracował sezonowo w (...)i dokumenty dotyczące tej pracy złożyła przy wniosku o rentę rodzinną po zmarłym. Na podstawie informacji uzyskanych od ZUS Oddział w O. Sąd ustalił, że (...)instytucja ubezpieczeniowa D. R. B. – B. w B. potwierdziła 8 miesięcy okresów ubezpieczenia przebytych przez A. P. na terenie (...)tj. od 07.10.2002 r. do 05.11.2002 r., od 22.09.2003 r. do 25.10.2003 r. , od 12.10.2004 r. do 12.11.2004 r. oraz od 10.10.2005 r. do 05.11.2005 r. Po doliczeniu powyższych okresów ubezpieczenia A. P. posiada 29 lat, 9 miesięcy i 11 dni okresów składkowych.

W dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę (tj. 26.10.2002 r. do 25.10.2012 r.) udowodnił 3 lata, 5 miesięcy i 3 dni okresu składkowego i nieskładkowego natomiast w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy (od 31.05.2002 r. do 31.05.2012 r.) legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym 3 lata, 9 miesięcy i 6 dni. Nadal więc warunek posiadania 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych ubezpieczony spełnia w dziesięcioleciu 03.06.2000 r. do 03.06.2010 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych ZUS, dokumentów dołączonych w toku postępowania przed Sądem dotyczących potwierdzenia okresów ubezpieczenia A. P. na terenie (...)oraz na podstawie opinii biegłych lekarzy sądowych internisty i onkologa.

Treść dokumentów dotyczących przebiegu ubezpieczenia A. P. nie była kwestionowana przez żadną ze stron, a organ rentowy ustalając wymagany staż do nabycia prawa do renty uwzględnił wszystkie okresy zatrudnienia i pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o jakie wnioskował ubezpieczony. Doliczono także udokumentowane już po wydaniu zaskarżonej decyzji okresy ubezpieczenia na terenie (...). Ustalenia w tym zakresie nie były kwestionowane ani przez ubezpieczonego A. P. ani też przez R. P., która wstąpiła w miejsce zmarłego.

W ocenie Sądu opinia biegłych jest spójna, jasna, wyczerpująca oraz logiczna. Biegli wydali opinię po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną, po szczegółowym jej przeanalizowaniu oraz po przeprowadzeniu wywiadu i przebadaniu odwołującego. Stanowisko zawarte w opinii biegli w sposób należyty i stanowczy uzasadnili, podpierając się w tym względzie dokumentacją medyczną i wynikami przeprowadzonych badań, a także doświadczeniem i wiedzą medyczną. Z treści powołanej opinii wynika jasno, że ubezpieczony był do dnia zgonu całkowicie niezdolny do pracy i niezdolny do samodzielnej egzystencji jednak niezdolność ta powstała od dnia rozpoznania choroby nowotworowej i podjęcia jej leczenia tj. od maja 2012 r. Brak podstaw do przyjęcia, że występowała wcześniej bowiem ubezpieczony przedstawił jedynie dokumentację lekarską dotyczącą leczenia od maja 2012 r.(tj. od rozpoznania czerniaka złośliwego) , a w dokumentacji tej brak jest wzmianki o dolegliwościach zgłaszanych przez ubezpieczonego w okresie wcześniejszym, w szczególności brak informacji o stanie zdrowia odwołującego w spornym okresie tj. przed dniem 04.06.2010 r.

Powyższa opinia nie była też kwestionowana przez żadną ze stron, a R. P. na rozprawie w dniu 19.09.2014 r. przyznała, że w tym czasie mąż się nie leczył i nie chodził do lekarza.

Zgodnie z treścią **art. 57 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U.2013.1440.j.t) **renta z tytułu niezdolności do pracy** przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy;

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu art. 57 ust. 1 pkt 3 nie stosuje się jedynie do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 57 ust. 2 ustawy).

Pojęcie niezdolności do pracy zostało zdefiniowane w **art. 12** ustawy, który określa, że niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Natomiast **całkowicie niezdolną do pracy** jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a **częściowo niezdolną do pracy** jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Wymagany okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w punkcie 2 powołanego przepisu, uzależniony jest od wieku ubezpieczonego i zgodnie z treścią **art. 58 ust. 1** ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem

20 lat;

2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20

do 22 lat;

3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22

do 25 lat;

4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;

5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Podkreślić również należy, że wymagany przepisami okres 5 lat powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy (art. 58 ust. 2). Nie dotyczy to jedynie ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 58 ust. 4).

Z analizy okresów ubezpieczenia wnioskodawcy wynika, że wnioskodawca udokumentował łącznie w całym okresie ubezpieczenia do dnia złożenia wniosku o rentę 29 lat, 9 miesięcy i 11 okresów składkowych oraz jest osobą całkowicie niezdolną do pracy, tak więc w świetle powołanych przepisów do nabycia prawa do renty ubezpieczony w dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę lub przed powstaniem niezdolności do pracy powinien legitymować się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym co najmniej 5 lat.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w szczególności opinia biegłych lekarzy sądowych, pozwoliły Sądowi ustalić, że wnioskodawca był całkowicie niezdolny do pracy od dnia maja 2012 r. W dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy nie legitymuje się wymaganym okresem co najmniej 5 lat bowiem udokumentował jedynie 3 lata, 9 miesięcy i 6 dni takich okresów. Również w dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę (tj. przed 26.10.2012 r.) A. P. nie posiada 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Natomiast wymagany okres 5 lat udokumentował w dziesięcioleciu od 03.06.2000 r. do 03.06.2010 r. Jak wynika z opinii biegłych brak jest jednak podstaw by przyjąć, że A. P. był niezdolny do pracy w rozumieniu powołanej ustawy przed dniem 04.06.2010 r. W toku postępowania strony nie przedstawiły bowiem dokumentacji lekarskiej, która potwierdziłaby występowanie w tym czasie u wnioskodawcy schorzeń czy dolegliwości, które mogły mieć wpływ na ograniczenie zdolności do wykonywania pracy.

W świetle tych ustaleń oraz powołanych przepisów stwierdzić należy, że zmarły A. P. nie spełniał przesłanek niezbędnych do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy określonych w art. 57 i 58 ustawy.

W związku z powyższym, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie i orzekł jak w wyroku.